

Szerkesztőségi iroda:

Dobay János könyvnyomdája,
saját házában.

Kiadó hivatal:

Winkle Gábor könyvnyomdája,
árús üzlete,
főter, Prág-ház.

BÉKÉS

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetések felvételnek Gyulán Winkle Gábornál és a szerkesztőségénél. — Hirdetési díj: 50 szóig egyszeri hirdetésnél 60 kr., 100 szóig 1 frt., kétszeri hirdetésnél 25%, háromszori hirdetésnél 50% engedély. — Nagyobb hirdetéseknel méltányos árelengedés. — Nyiltér Garmondsora 10 kr.

Megjelen
hetenként egyszer,
minden vasárnap.

Előfizetési díj:

Három óra . . . 1 ft
Hat óra . . . 2 ft
Kilenc óra . . . 3 ft
Egy évre . . . 4 ft

Meghívás.

A békésmegyei gazd. egyesület igazg. választmányja az ideai teendőik és egyl. ház ügyében f. év és hó 9-én d. u. 3-órakor Gyulán, a megyeházában ülést tartand, melyre a választm. tagok megjelenni kéretnek. Elnöki megbízásból.

Gerevás február 2. 1874.

Mokry Sámuel.
egyl. titkar.

Gyula február 6.

Városunk rendezett tanácsu városá alakulván, a hozzá tartozott Gerla és Póstelek puszták tulajdonosai a megyéhez folyamodtak, hogy engedjék meg nekik a községi törvény értelmében nagy községgé alakulni. A megye a kérelemnek helyt nem adott, az elutasító határozatot a tulajdonosok a belügyminiszterhez felelőzték, ki a megyei határozat megváltoztatásával az alakulást megengedé nem csak, de a szervezést ismételve elrendelte. — A megye sérelmesnek tartván a miniszter határozatát, a képviselő háznál e sérelem orvoslásáért kérvényezett, e kérvény, illetőleg a kérvényi bizottságnak e kérvényre hozott véleménye kedden és szerdán tárgyalattott a képviselő háznál, még pedig igen érdekes és élénk vitaközlés mellett, s természetesen a ministeri határozat tudomásul vételével.

Városunkat közvetlenül érintvén az ügy, el nem mulaszthatjuk, hogy e két napi gyűlésről legalább vázlatos tudósítást ne közöljünk. A kérvény tárgyalása, csaknem közvetlenül a három napi vitát igényelt keleti vasut függő adósságairól szóló törvényjavaslat megszavazása után vette kezdetét.

A kérvényi bizottság véleménye így hangzik: „A békés-gyulai m. k. adóhivatalnak az iratokhoz mellékelt kimutatása szerint, nevezett puszták az önálló független község alakításához megkivántató szellemi és anyagi erővel bőven rendelkezvén, a belügyminiszternek az 1871. évi XVIII. t. cz. 135. §-ára alapított intézkedése ellen támasztott felirat kérelmének hely nem adhatik.”

Beliczey Rezső a törvénybe ütközönek tartja a minister azon rendeletét, melylyel a nevezett két pusztának megengedte, hogy községekkel alakuljanak. Ez a jelen esetben a községek s városok lényeges kárára történ, mert a pusztai birtokosok tömegesen fogják e példát követni s így egyuttal meg fognak szabadulni a jelenleg rájuk nehezedő nagyobb községi s városi adóktól és nagyobb községekben és városokban jelenleg fizetendő felső nép- vagy polgári iskolákra vagy más ily üdvös czélu adózástól. (Ugy van; bal felől; zaj jobb felől.)

Szapáry Gyula gr. belügyminiszter nem érezte magát hivatva a törvény irókainak magyarázatába bocsátkozni, hanem a törvényt szó szerint végrehajtotta. (Helyeslés jobbfelől.) A törvény 135. §-a községi vagy pusztai birtokról szól, s kimondja, hogy ha az illetők a törvény által előírt kötelezettségeknek megfelelően és bebizonyítják, hogy község alakítására elég anyagi s szellemi erővel bírnak, akkor a belügyminiszter nemcsak hogy a törvényt másképp nem magyarázhatja, de a kérvény teljesítését a 135. §. értelmében meg sem tagadhatja. A kérvényi bizottság véleményét elfogadtatni kívánja. (Helyeslés jobbfelől.)

Kemény Mihály azon meggyőződésben van, hogy a szóban forgó két pusztát nem bir azon képességgel, melyet a törvény megkíván. A puszták a két grófon és gazdaszteleken kívül hozzászámítván a lelkész, — a többi mind gazdai hatalom alatt áll. Beliczey indítványát pártolja.

Tisza Kálmán: Nézete szerint e tekintetben oly módon kellene intézkedni, hogy ezen igen fontos kérdés iránt a törvény helyes értelmezése, vagy ha kell, megváltoztatása, legyen eszközölhető. Mert míg egyfelől nem tartja helyesnek, hogy lehetővé tétessék, hogy a puszták egyáltalában a községi kapcsolatból kilépjenek, mintán ez által a községek elvesztik azon erőt, melyre szükségük van, hogy kötelezeteiket teljesíthessék, addig másfelől maga is sokszor hallotta, hogy a pusztai birtokosoknak községi adó által túlterhelhetése fordul elő.

Ennélfogva azt indítványozza, hogy a kérvényi bizottság véleményének elvetésével utasítsa a ház a belügyminisztert oda, hogy egyfelől ezen ügyben közzétett eljárására vonatkozólag adjon részletes jelentést, másfelől egyáltalában arról, hogy a községi törvénynek a pusztáknak községekkel alakulhatóságára vonatkozó részét miképpen értelmezi, tegyen előterjesztést a ház asztalára. (Élénk helyeslés.)

Csengery Antal: T. ház! A törvény, melynek értelmezéséről szó van, határozottan megmondja, minő eljárás követendő akkor, ha valamely pusztai terület birtokosai külön községgé kívánják alakulni, és megmondja, hogy a törvényhatóság, megvizsgálván a folyamodók bizonyítékait saját véleménye kíséretében a belügyminiszterhez küldi, a ki a fölött véglegesen intézkedik; tehát a végleges intézkedést a miniszter kezébe teszi le, és azt mondja, hogyha be vannak bizonyítva a törvényben felsorolt tételek, azon esetben az átalakulást meg nem tagadhatja a miniszter. A miniszter ugylátta, hogy ez esetekben e feltételeknek elég van téve, következésképpen ezen esetben véglegesen intézkedett, és én nem szeretném, ha a legfelsőbb közigazgatási fórumokban intézkedései fölött a törvényhozás felülvizsgálati fórumot képezne.

A mennyiben azonban a jelen viták alatt is kitént az, hogy a törvényben érintett feltételek nem eléggé határozottan vannak körülírva, mert ez azt mondja, hogy ezen átalakulás folytán rájuk nehezedő kötelezések pontos teljesítésére elégséges szellemi s anyagi erővel rendelkeznek. (Ezen kötelezettségek ezen törvényben nincsenek meghatározva. Én azt látom, hogy épen a törvények ezen általános intézkedése miatt merültek fel a mai vitában vélemény eltérések; jövőre tehát én is, mint Debreczen városa érdemes képviselője, szükségesnek tartom e tekintetben a törvényhozás intézkedését és e czélból a következő határozati javaslatot van szerencsém előterjeszteni: Felhívatik a belügyminiszter, terjesszen a ház elé tvjavaslatot, a melyben részletesen irassanak körül

azon kötelezettségek, melyeknek eleget kell tenniük a pusztai területek lakosainak, ha az előbbi községi kötelezéstől kilépve, önálló községek akarnak alakulni. (Közbeszólás bal-felől; Mi történjék a jelen esetben?) A jelen esetben a kérvényi bizottság véleményét pártolom.

Szapáry Gyula gr. belügyminiszter: T. ház! A kérdést felfogásom szerint nem oldja meg sem Beliczey képviselő indítványa, sem a Tisza Kálmán képv. ur által beadott indítvány. Minthogy pedig én teljes szükségét látom annak, hogy ezen kérdés véglegesen elintéztessék, és a törvénynek ezen lézaga pótolassék úgy, hogy félremagyarázásnak helye ne legyen, teljes készséggel hozzá járlok Csengery képv. ur indítványához, hogy ezen ügyben a törvényhozás maga utjain intézkedjék. Ennél fogva kérem a t. házat, méltóztassék a kérvényi bizottság véleménye mellett a Csengery képviselő ur indítványát is elfogadni.

Másnap február 4-én.

Madarász József Beöthy Lajos és Nagy György Tisza Kálmán, Forgách Antal gróf és Nehrebeczky Sándor pedig Csengery Antal határozati javaslatát pártolják. Szlavay József miniszterelnök Beöthy azon kifejezésére hogy a min. határozat semmisítessék meg, azzal felel, hogy erre a háznak joga nincs. A ház bírálat alá veheti a minister eljárását, s rozsalását is fejezheti ki a fellet, s ekkor a minister távozik, de a határozatot egy maga meg nem semmisítheti, mert ez által a felsőház s ő felsége, mint a mint a törvényhozás tényezőinek joga, nullificálnak. Csengeri határozati javaslatát pártolja.

Bobory Károly a szomszéd Biharmegyére bizna a kérdés megoldását Simonyi Ernő pedig egy bizottsághoz utasítaná az ügyet. Szóltak még Csernatony Lajos Tisza hat. javaslata s a belügyminiszter a kérvényi bizottság véleményének elfogadása mellett. A többség a bizottság véleményét Csengeri határozati javaslatával elfogadta. S így most e puszták községgé alakulnak. E kérdés méltatását térhíányában jövő számunkra hagyjuk.

Egy kis beköszönő esinos bók.

Beköszönt tebát a „Békésmegyei közlöny“ s hozzám legelőször is egy esinos bók-ka, de egyszersmind ajtóstól. Szolgálja uram! Örvendek, hogy van szerencsém! Hanem a salon-lovagtól joggal megvárhatunk annyit, hogy mielőtt valakinek bókot vág, nézze meg hogy ily bókot megérdemelt-e?

Hogy került a cholera a székhely-kérdés érvei közé? Felelet: Ugy, hogy a székhely áttételét indítványozó Reök ur, jónak látta előre is desavouálni azon netalán felhozható érvet — már t. i. ha ilyes incidens nélkül valaki felhozta volna: hogy Csabának minden eddigi cholera-járványai, a megbetegedéseknek és halálásoknak úgy abszolút, mint a lakossághoz viszonyított számát tekintve, a legkedvezőtlenebb hygienicus viszonyokra engednek következtetni. Érveléssel hasonlítá egyuttal a cholera-t a kolumbási szunyogokhoz. Ha e netalán felhozható érvet annyira fontosnak találta Reök ur, hogy azt már jó előre is az utból elgördítendőnek látta, mi volt természetesebb, mint hogy az, ha lehet, visszagördítettessék. Kik a legköze-

lebbi gyűlésen tartott beszédemet s annak ide vonatkozó részét figyelemmel kísérték, mindnyájan tudják, hogy e tekintetben tett nyilatkozatom nem az volt: hogy Csaba cholera-fészek — ily nyilatkozat együgyűségét ne tessék rólam feltenni — hanem igenis: hogy Csabára nézve fájrogat fenn, még pedig egy könnyen el nem hárítható oly tényezők, melyek mint minden, — úgy cholera-járványait is kedvezőtlenül befolyásolják; és ha valamin csodálkoznom kell, ez az, hogy akadnak, kik a fennforgó körülmények között, Csabától nem oly intézmények és intézkedések életbe léptetésére és megtételére kérnek áldozatot, melyek által polgárai egészségét és életét lehetőleg megóvná hasonló mérvű csapásoktól, hanem egy reá nézve pusztán tényüzési cikknek nevezhető székházra. Melyek ezen tényezők, melyek Csaba járványait kedvezőtlenül befolyásolják, e kérdést itt vitatni sem ok, sem tér; de igenis szükségesnek látom azt kimondani: hogy cholera-fészek és oly tényezők, melyek a behurcolt cholera terjedésére kedvezőleg, s a lakosságra kedvezőtlenül folynak be: két különböző dolog, s e két különböző dolog közül az utóbbi volt az, melynek én kifejezést adtam, s a minék kifejezést adtam, az meggyőződésem ma is.

Azon szavaira a „Békésmegyei közlöny“-nek, hogy cholera-fészek nem léteznek, — Európában persze nem, hanem Indiában — s hogy keletkezési s terjedési módjára nézve, pusztán hipotesisek hozhatók fel, e szavak után itélve csak annyit mondok: hogy cikkiró e kérdés körül teljesen tájékozatlan, hogy a bizonyító tények óriási halmazából csak annyit sem látott érdemesnek felvenni ismeretei körébe, a mennyi elegendő arra, hogy a tudomány rovására ily légből kapott vakmerő állításban rejlt botlástól megóvja. Na de hiszen ily botlásokért eshet megrovás ellen magát cikkiró jó előre vérteti, mert hiszen szavai szerint: a mi valamely lapban kinyomatik, azt a lap, a saját mondja, és nem egyes egyén, és akarké irta azt, mindegy, csak mondjon valamit, s ennél fogva: fauto de mieux, bolondot! — Ugy látszik finomodnak érzéseink!

Végül meg csak annyit: hogy ha cikkiró hiszi, hogy a közönség irodalmi illem-érzéke ily brusque modorú hozzászólás által nem sérthető, még azon esetben is, ha igaz volna, s hogy ez illem-érzék nem fog felláznadni egy jótékony reactio érdekében, hitében, meglássa, csatlakozni fog!

A miket ennél fogva a székhely kérdés körül ezen érve vonatkozólag cikkiró mond: egy kis ártatlan huszárvágás, de csak a levegőben. Besser machen!

Dr. Kovács István.

Egészségügyi, népmozgalmi s állat egészségügyi jelentés az 1873-ik évről.

I. Egészségügyi viszonyok.

A lefolyt 1873-ik év egészségügyi viszonyai, mint különösen kedvezőtlenek, a fertőző kórok szokatlan kül és belterjes uralma s az ez által feltételezett megdöbbentőleg nagy halálozás folytán tették magukat hosszú időre szomoruan emlékeztetésekké. — Alig volt, mondhatni — oly fertőző kóralak, melynek járványossága egy magában is méltó aggályt

kelt s mely egy magában is számos áldozatokat szokott magával ragadni, mely ez év elforgása alatt itt vagy amott, vagy egyedülállólag, vagy szövetségbe más fertőző kórokkal, ne lett volna észlelhető.

Mint örökséget vette át az 1873-ik év a megelőző 1872-ik évtől, az 1869 óta kisebb nagyobb szünetekkel vagy alábbhagyásokkal folyton uralkodó váltóláz járványt, mely járvány, habár az 1872. de legkülönösebben az 1871. évben észlelt hevességéből vesztett is, még mindig irányadólag folyt be az egyes más nemű megbetegedési alakokra s kedvezőtlen befolyással volt különösen a szervezet ellenállása képességére. — A nagy mérvben s kiterjedésben észlelhető lázsenyv (cachexia febrilis) oly kóralakoknak is terhes lefolyását eredményezte, melyek rendes viszonyok és körülmények között, mint enyhe megbetegedési alakok ismervék. — A váltóláz e járványos uralmával együttesen lépett fel a hólyagos himlő, már az 1872-ik év december havában Gyomán és Ladányban s e községben mint járvány az 1872. év május havában végződött; — hogy előbb mint szörványos, majd mint járványos kóralak másutt üsse fel ismét fejt. — Vele együttesen a vörheny és hagymáz esetei mutatkoztak, s ez utóbbi nagyobb kiterjedésben.

A tavaszi hónapok beálltával, úgy a váltóláz megbetegedések mint más egyéb kóralakok alább hagyása volt több helyen észlelhető, míg másutt a téli hónapokban szünetelő váltóláz e hónapokban újból mint járvány lépett fel, s míg ennél fogva egy helyen kész — másutt ismét csak szünetelő váltóláz járványt talált azon bösz ellenség, melynek betörése megynék területére a fennforgó viszonyok között már csak idő kérdése lehetett. — Értem itt a keletindiai cholera járványt.

E járvány kifejlése körül különösen két mozzanat volt megfigyelhető. — A járványos szörványos megbetegedési alakokkal történt előkészítése, továbbá a járványok ily előkészület nélküli rögtönzi kifejlése. — Szörványos előkészítő megbetegedési alakokkal fejtett ki a járvány megynék területén általában a Körös folyótól távol eső községekben. — Így p. o. Gyulán az első megbetegedési eset április 26-én a második május 24-én adta magát elő; június 9-én újból egyszerre két eset merült fel, melyet július 19-én a járvány többé nem szünetelő kitérése követett. — Hasonló volt észlelhető Orosházán, hol a május végével megtörtént behurcolást a járvány kitérése csak június 15-én kísérte, e két időpont között eső szakot a hasmenések szörványos, de már valószínűleg specifikus esetei tölték ki. — Ily előkészítő szörványosság volt észlelhető Csabán, Tót-Komlóson s több más községekben. — Eltérő volt ettől körözsmenti községeink járványának kifejlése, — E községek, a behurcolás kimutatható minden legkisebb jele nélkül, igen hirtelen, s minden előkészítő szörványosság nélkül rövid hét nap elforgása alatt betegedtek meg egymás után. Juni 3. és 4-én Tarcsa, Ladány, és Gyoma, 10-én Endrőd és Szarvas, 9-én Szeghalom, 8-án Dobo, ugyancsak Junius

3-án Békés szörványosan, Öcsöd már járványosan. — E községekben a megbetegedések első esetei után alig volt többé szünet, s a járvány kifejlése csak nem nyomban követte a fellépő eseteket, sőt Ladányban és Szarvason már a kitérésnél több egyén lepetett meg egyszerre a járványos kóralaktól.

A mily eltérés volt észlelhető a községek ezen két csoportozatára nézve a járvány kifejlését illetőleg, épen oly eltérés volt észlelhető a járvány lefolyásában. — Azon községek járványa ugyan is, melyekben a behurcolás kimutatható volt általában rövidebb de hevesebb volt, — míg a körözsmenti községek járványa tartósabb s Szarvas kivételével szelidebbnek mutatkozott s legtovább tartotta fenn magát azon körözsmenti községekben, melyekben fejt legelőbb felütötte, p. o. Gyomán, Ladányban és Tarcsán.

A megbetegedési alakok voltak: egyszerű — majd specifikus jellegű hasmenés, az úgy nevezett cholera, továbbá a cholera-rohamok s végül a cholera-nak teljesen kifejlett alakjai. — A megbetegedési alakok ezen nem pusztán csak fokozatossága, de eltérő specifikus jellemével szemben, a kóralak minőségére körül azon általában irányadóul elfogadott szabály figyeltetett meg, a lehető tévedések elkerülése végett, hogy a cholera megbetegedések rovatába csak azon esetek ültettek fel, melyeknél a sajátos rizlészerű ürülék mutatkozott.

Figyelmen kívül hagyva az egyszerű — tehát nem sajátos jellegű hasmenéseket, továbbá az úgynevezett cholera-alakokat általában mondható, hogy a megbetegedések súlyosságuk által tüntek ki más előző járványok kóralakjai felett s hogy az úgy nevezett sujtó hányzékülés, továbbá a betegségnek a cholera-typhoid korszakáig történt fejlődése nagyon gyakoriak, míg az idegrendszer együtt szenvedését jelző görcsök tünete ritkábbak és enyhébbek voltak, sőt sok esetben teljesen hiányoztak. Az úgy nevezett száraz cholera (cholera sicca) nem észleltetett. — A cholera-typhoid sok esetben mint a kimutatható hűgymérgezés, — mászor ismét mint e túlhevés szerves visszahatás által a központi idegrendszerre gyakorolt izgató befolyás, — mászor ismét mint a heveny Bright kór eredménye tünt fel.

Leggyakrabban előforduló kór-bonyodalom gyanánt a váltóláz mutatkozott, azon megfigyelhető mozzanattal kapcsolatosan, hogy az efféle bonyodalom több helyen, ott t. i. hol a cholera járvány már kész váltóláz járványt talált, már a cholera járvány kezdetén észlelhetők voltak; míg másutt csak akkor, midőn a már uralgó cholera járvány a váltóláz járványnak tért engedett. — Két esetben a hólyagos himlővel együttesen észleltetett cholera.

A cholera járvány folyama alatt észlelhető volt egy másik sajátos megbetegedés: a fültömírgyéknek a gyermekeknek sűrűn előforduló lobja. — E lobos bántalma a fültömírgyéknek különösen Gyulán nagy számmal fordult elő. — Észleltetett e fültömírgyék mellett, a torok képleteinek enyhe veressége, de minden lázas tünetek nél-

kül. — Ezen enyhe toroklobbal párosult, sűrűn előforduló fültömírgyék lobok, már akkor alapos gyanút terjesztettek egy neta-láni vörheny járvány iránt, mely épen Gyulán és Gyomán november hóban csakugyan felis lépett, és habár általában szelid jellegűnek mutatkozott is, több áldozatot követelt.

Nagyobb úgy kül — mint belterjet nyert mellette a hólyagos himlő, melynek szörványos esetei a megye több községeiben már a cholera járványt megelőzőleg mutatkoztak, később pedig Gyula, Tarcsa, Vésztő, P. Gyarmat és Berény községekben mint járványos betegség lépett fel s többeket, legkülönösebben a be nem ottott felöltök közül, elragadott. Elszórtan a roncsoló toroklob alakjával is találkoztunk.

Mint talán a jövőre biztatóbb kilátást ígérő mozzanatot említem itt fel, a kórmentő (genius epidemicus) azon módosulását, mely a lobos kórfolyamokban nyert kifejezést. — Az év utolsó hónapjaiban ugyan is találkoztunk tüdőlobokkal a légső és hörgők majd hurutos, majd gyuladós bántalmával.

II. Népmozgalmi viszonyok.

A) Szaporulat.)

Szül. összesen a megye területén 10071 gyermek.
Ezek között finemű 5171 „
„ „ nő nemű 4900 „
Ezek között törvényes ágyból 9706 „
„ „ törvénytelen 365 „
Kettős szülés történt 148 „
Hármas szülés 3 esetben

B) Vesztés.)

Meghalt összesen a megye területén 18455 egyén
Ezek között volt finemű 9884 „
„ „ „ nő nemű 8571 „

A különböző életkort tekintve meghalt:

0—1 évig 3371
1—5 3722
5—10 1307
10—20 1305
20—30 1667
30—40 1727
40—50 1549
50—60 1659
60—70 1300
70—80 704
80—90 104
90—100 3
100—110 1
Összesen 18455

A halált okozó betegség nemét illetőleg:

Halva született 180
Vele született gyengeség 846
Heveny és idült agyvízkór 98
Agy és agykórlob 126
Agyguta 139
Agyzselhűdés 144
Agy ellágyulás 1
Fültömírgyék 2
Toroklob 36
Roncsoló torokból 57
Hártyás torok gyík 98
Hörg-hurut 149
Hörg-lob 21
Tüdővízenyő 29
Tüdőlégdag 58

Hök hurut	194
Tüdő lob	445
Tüdő szülhűdés	77
Tüdő fene	1
Mellhártyalob	45
Mellvízkór	19
Szivbelhártyalob	5
Szervi szivbajok	28
Gyomorlob	13
Atfűró gyomorfelekély	9
Béllob	189
Bélhurut	334
Hasbártyalob	35
Májlob	6
Májelfajulás	30
Epekő	1
Veselő	17
Hűgy-vérmegezés	2
Bright-féle vesekór	19
Hűgyhólyaglob	3
Méhlob	12
Csontszű	4
Térdizlob	2
Gerincz sorvadás	2
Rázkór	2
Nehéz szülés	30
Gyermekágyi láz	20
Fejlődési hibák (hasadt gerincz)	1
Hasmenés	41
Orbán	28
Kanyaró	27
Vörheny	161
Hőlyagkütég (Pempigus)	1
Hőlyagos himlő	342
Hagymáz	559
Vérhas	91
Pokolvar	17
Takonykór (ló általi ragályozás folytán)	2
Ebdüh	2
Vérzékór (haemophilia)	7
Keletindiai hányzékülés	8352
Lázsenyv	346
Különböző szervek gümőkórja	1649
Különböző szervek rákja	68
Vizi rák (noma)	5
Súly	14
Köszvény	1
Görvélykór	91
Bűjakór	1
Angolkór	37
Genyvér	15
Vizkór	327
Gyermekaszokór	785
Bélsárhányás (kiszorult sérv folytán)	5
Görcsök	707
Nehéz kór	46
Sebzési dermenet	8
Aggkór	486
Véletlen halál	74
Öngyilkosság	20
A halált okozó betegség neme nincs tudva	611 esetben
A véletlen halállal kimultak közül:	
Vizbefult	46
Megégett	7
Villám által sujtott	3
Lezuhanó fal által agyonzuzatott	5
Véletlen lövés által	3
Agyonveretett	10

TÁRCSA

Három nap életemből.

Clauren II. után

közi: ifj. Fábry Károly.

(Folytatás.)

— A szerencsétlen felhő tovább vonult, az eső elállott, hanem, — az én nankin sárga nadrágom üllepe! — nagy isten! az keresztül, keresztül volt ázva, úgy hogy én abból még egy oly záport lettem volna képes kifacsarni, mint a minő ömlött.

Igy a grófné előtt nem jelenhetek meg. Testem hátrésze olyan volt, mintha vízből lúznák ki!

Borzasztó, halálos félelem fogott el, az én egész reményeim, ez idő szerint szép kilátásaim, a szó szoros értelmében így — — vizzé menjenek?

Szörnyű megrettenéssel még azt is kel le hallanom, hogy már csak 2 órányira vagyunk Fülkétől, ezen kevés idő alatt nem

száradhattam meg, ha csak valami közép kimentő utat nem talállok. — Hanem találtam, fogtam magam s a kocsit középre állók, egy kezemmel erősen a kocsit oldalhoz fogódom, másik kezembe veszem a zsebkendőm, s kezdem magam erősen dörzsölni.

A szükség a legjobb mester s tanácsadó. Én ugyan minden régi, és új könyveket, szabályokat a száritásról elolvastam, s most még sem jutott egyetlen egy sem eszembe, hanem csak is a halálos rettegés volt legjobb tanítóm. Tudva levő dolog, hogy a vadak, kik más eszközzel nem bírnak, két fát addig dörzsölnek össze, még az lángra nem kap. — Ha az én nankin nadrágom és zsebkendőmben csak egy szikrányi tűz anyag is lett volna, bizonyosan kiütött volna, oly kifáradhatlanul dörzsöltem őket össze.

S valamint minden szörge, pontos munkát mindig siker kell hogy kövessen, s koronázzon, úgy kezdem én is kimondhatatlan örömmre tapasztalni, hogy ez előtti sötét helyek mind világosabbakká lesznek, s a nedves szárazabbá.

Egy kis reggeli szellő, mely oldalt kezdett fújni, csudálatosan elősegített munkámban, szépen neki fordultam tehát háttal, kabátom széleit összefogtam, s hagytam kénye kedvére játszani.

Meglehet, hogy ezen álláspont a Fülkére törekvő népek kissé csudálatos, s furcsának tünt fel, mert ki balról jött, engem smerni csak hátulról tanulmányozhatott, mert arcommal jobbra voltam fordulva, — mind a mellett én rendkívül dicsértem a szelek urát, mely nekem most elől és hátul oly nagy szolgálatot tett.

Meglehetősen beleéreztem magamat ezen állapotomba, midőn a kocsis ostora hegyével három torony csucsára mutatott, és nekem a kastély, templom, s városház tetejét — — bemutatta.

(Folyt. következik.)

Lemondás.

Tépjük szét hát azt a lapot

Melyre négy év irta fel:

Milyen forrón tud szeretni

Legelőször a kebel!

Üzzük el az édes álmod

Mely négy évet tölte be, —

Megviradt már rám viradt a

Bús csalódás reggele.

Megviradt most már látom — hogy

Mit e négy év leple fűd:

Minden múltó álom volt csak,

S szerte foszló lenge köd

De — süvöltsön koblenben, a

Bánat, bármily élesen —

Jobb hogy így lett! mert nem lettem

Volna boldog véle sem.

Mit is nyertem volna benne? —

Üres szívet, üres eszt,

Hü lelkét, mely a sirig

Nagyravágásokra kész. —

Szívem vérzik, — de lassanként

Majd csak összeforr e seb

Szöke lány — már szerelmednél

A csalódás kedvesebb! —

Miskey-Jugovics Béla.

A 20 öngyilkossági eset között az öngyilkosság végrehajtott:

Akasztás által 17
Lövés által 3 ízben

Az öngyilkosság oka volt:
elmekör 4, — iszákosság 3, — életuntagság 5,
— családi egyenetlenség 2, — vagyonbukás
1, — szerelemföltés 2 ízben, az öngyilkosság
oka 3 esetben tudva nincs.

A veszteség százaléka nagyobb községeinkben következő volt:

Békés 7%
Gyula 8%
Szarvas 8%
Berény 8.5%
Gyoma 8.6%
Endrőd 8.6%
Csaba 10.8%
Orosháza 11.8%
Tót-Komlós 13.8%

Az elhaltak közül orvosi ápolásban részesült 7099

Az elhaltak közül orvosi ápolásban nem részesült 11356

Orvosi láttelel kiállítottatott:

Könnyű testi sérelemről 246
Súlyos testi sérelemről 34 ízben

Részint igazságszolgáltatási, részint orvos rendőri czélekből;

Hullaboncolás eszközöltetett 14 ízben

Felülvéleményezés eszközöltetett részint vizsgáló bírói felhívás részint a b-gyulai kir. törvényszék végzése folytán, részint könnyű részint, súlyos testi sérelem, továbbá emberölési, s magzat elhajlási bűneseteknél 21 ízben

Házassági egybekelés történt 3410

III. Állat egészségügyi viszonyok.

Hasznos házi állataink az egész év folytán mentek voltak minden járványos vagy ragályzó kóroktól, úgy szintén a keleti marhavésznek megyénk területén nyomai nem mutatkoztak.

Kelt Gyulán 1874. Január 28.

Levelezés.

B.-Sz.-András, január 30. 1874.

A Békés-Szent-Andrási népkör f. hó 24-én tartá farsangi táncmulatságát saját helyiségében; nem mulaszthatom el felemlíteni, miszerint oly sikerült volt, hogy mindenki teljes meglepéssel távozott el, szép volt látni, hogy minden rangu emberek mily szívélyesen társalogtak egymással, a tiszta jövedelem a népkör javára lett 31 frt 50 kr. Uj plebánusunk is részt vevén e társas körben, volt alkalmunk meggyőződünkről, hogy községünk kiszámíthatatlan sokat nyert e derék plebánosban, az eddigi ittlétéből ítélve, elmondhatjuk, hogy igen szép reményre jogosít bennünket. Adja Isten, hogy új évi szívet megnyerő beköszöntő beszédének megtestesítője legyen; hisszük, hogy községünk általános bizalma s szeretete fogja őt övedzni. Adja Isten, hogy „*úgy legyen.*“

Zih Károly.

— **Jegyzéke** a b-gyulai kir. e. f. tszéknel 1874-ik évi február 9-én és következő napjain előadandó polgári ügyeknek.

Előadó: *Husza Mihály.*

5071. Braun Mihály és társainak Braun Erzsébet Schubbégel Ferenczné elleni örökösödés iránti pere.

5532. legifjabb Szemenyei Pál és társainak ifj. Szemenyei Pál elleni vagyon közösség megszüntetése iránti pere.

5589. Komlódi József és érdektársainak Baji István elleni 1261 frt 53 kr. és járulék iránti számadási pere.

5594. Füredi István és társainak László Mihály elleni örökösödés iránti pere.

5688. Sós Sámuelnek Duzs Imre és társai elleni 400 frt s jár. iránti pere.

6372. Deszö Juliannának Gulyás Sándor elleni házassági kötelék felbontása iránti pere.

Ujdonságok.

— **A városi tanács** által rendezendő bála a meghívók szétküldtek. Lehetnek s bizonyára vannak a legjobb akarat s figye-

lem mellett is olyanok, kik meghívót nem kaptak. Ne tulajdonítsák ezt az illetők a rendezők hibájának, a legéberebb figyelem mellett sem lehet ily alkalmakkor úgy intézkedni, hogy valaki, vagy többen is ki ne maradjanak. A bál nyilvános volta különben úgy Gyula város, mint a megye s a környék minden független polgárát felfogositja a megjelenésre, a jótékony czél pedig közös ohajja teszi a legtömegesebb látogatást.

— **Évnyegedes megyei gyűlésünk** holnap veendő kezdetét, és előre is tudjuk, hogy az első két nap Csaba befogja a termet annyira népesíteni, hogy Kollár urnak kedve lesz a terem oldalának kirugására. — Hanem szerdán? — akkor bizony kongani fog az, és fűtés mellett is megveszi az isten hidege a tek. bizottmány azon tagjait, kik rászánják magukat az ittmaradásra. — No de hiszen akkor egészen haszontalan tárgyak kerülnek szőnyegre; a ki e haszontalanságokról meggyőződést akar szerezni, nézze meg mult számunkban közlött megyei körlevelet a 6. ponttól a 18-ikig oly ügyek melyeket heten is képesek elvégezni, ha mindjárt gerssei sérdögök is; de azért figyelmeztetjük városunk megyebizottsági tagjait, hogy legalább a szavazáson jelenjen meg, hiszen oly fontos érdekeink vannak e szavazás eredményéhez kötvé.

— **A polgári iskola** építési alapjához gróf Wenckheim Krisztina urhölgy 200 sorsjegyre 50 frt, ajándékol szinte 50 frtot, és Keller Imréné urhölgy nyeresimény tárgyak helyett 10 frtot, Hoffmann Mihály 10 frt, Kreuchel Sámuelné 10 frt, Kratochvill Gyula az ifjuság utóbbi báljáról 5.50 krt küldöttek be. Letéteményezett főösszeg eddig **321 frt.** A sorsjegyekért befolyt 50 frt a méltóságos gróf-hölgytől az illető sorsjegyek számadásában fog előfordulni.

— **A polgári iskola** javára befolyt tárgyak szombatom e hó 14-én reggeltől fogva kilesznek a polgármesteri szobában állítva, a hol bárki által megtekinthetők. — A bemenet az irodán keresztül történik, hogy a már diszitett terem sértetlenül maradjon.

— **A „röpkék“** negyedik száma is megjelent, s ezzel a vállalat véget ért. — E szám leveleket közöl a szarvasiakhoz, a békésiek — sárrétieliekhez és az ügy pártolóihoz. Az ostar a végén csattant, e szám mindhárom elődénél többet tartalmaz. A szarvasi levél azon istentől elrugaskodottakhoz szól, kik elég vakmerőek megelégedni azzal, hogy a székhely továbbra is Gyulán maradjon s mézes madzaggal akarja őket a jó utra vezetni, e szavakkal, hogy Csabán „**rokonaik vannak**“. Merre mennek **Pancsovára?**

— **A „Békésmegyei Közlöny“** első száma is megjelent e hó 1-én. Úgyesen van összeállítva, bár egy pár hangos czikk, az első, s a váradi levél, és a gyulai vásárról hozott tudósítás sejtjen engedi, hogy e lap iránya hasonló lesz a szintén Báltaszéki ur által szerkesztett, s rövid élet után jobb létre szenderült „**Biharmegyei Közlöny**hez.“

Bál krónika. Belemelegedtünk annyira, hogy csak a böjt hat heti tartama hűtheti le mulató kedvünket, hegyen völgyön lakodalom vig farsangunk van s változatos, minő már régen nem volt. A szintársulat által rendezett álarczos bál ugyan a báladók részére nem mondható sikerültnek, de annál kedélyesebben mulattak, kik csak nézni jöttek. Nem lévén ugyanis mit látni, csakhamar tánczra penderültek az egészen otthoniasan öltözött nők és urak és volt jó kedv és fesztelen mulatás. Nem jó lenne-e minden bálban így megjelenni? hisz a czél a mulatás, mely az ifjusági bálban korántsem volt ennyire elérve, s ha sejtelmünk nem csal, ennek oka épen az *egyszerűség*, mely az ifjusági bál fénye mellett, itt oly hatalmas argumentumot szolgáltatott a folytatásra. Legalább a zseb nem fog a folytonos kopatásért panaszkodni. Megjegyezzük még, hogy igen kevés álarczos volt. Majd talán a második jobban fog sikerülni. Másnap, vasárnap két tánczvizgalom is volt, a katolikus körben, s a királyban. Mindkettő folytatása volt az álarczos bálnak vigasgban. — A farsang legnevezetesebb, a városi tanács bála, me hátra van, s így ki még nem mulatott, né szalassza el a jó alkalmat,

— **A világitásra** vonatkozó adakozások — bár szépen folytak be — még jelen számunkban sem közölhetők tér szüke miatt. Türelemre kérjük tehát a t. adakozókat biztosítva őket, hogy az ajánlott összeg czéljára fordittatik.

— **A megyebeli kolera-árvák** s özevegnyek részére Kárász Imre cs. kir. kamarás ur 9 frt 50 krt adományozott.

— **A szinkörből.** Szombaton és vasárnap a bál miatt nem volt előadás. Hétfőn közkívánatra a „**Három kalap**“ került színpadra sikerült előadással. Kedden az „**Ördög és a párisi vakleány**“ sajnáljuk, hogy ez előadás nem leheték jelen. Csütörtökön a „**Férj javító iskola**“ Sardou vigjátéka. Láng Irma, Camillát a szokott sikerrel játszá, Schubert Emmára pedig Constanca-ban alig ismerénk, oly természetesen s hiven alakítá a naiv fiatal asszonyt. Szathmáry Champignac-ja többször megnevetteté a közönséget, de mi azt hisszük, hogy még is sok volt benne a caricatura, Szerémi sehogyssem találta el a hangot, melyet a szerző „**Fridolin**“ ajkaira adott. A közönség bár szép, még sem jelenik meg oly számban, minőt e társulat előadásai valóban megérdemelnek. De hát mint mondók, nagyon rossz időben látogattak meg, most a farsang örömei keresettebb czikk, a színháznál.

— **A „b-gyulai nőegylet“** legkedvesebb kötelességének ismeri köszönetét, hirlap utján is kifejezni a Budapesti „országos árva menház“ igen tisztelt elnökségének, hogy pártfogoltjai között Laczkó Erzsébet és Csordás István gyulai kiskorú cholera árvákat a budapesti cholera árvalházba fölvenni, s azoknak ellátásáról gondoskodni sziveskedett. Használólag köszönetét fejezi ki a cs. kir. szabadalmazott osztrák állam vaspálya képviselőségének, — továbbá a tiszavidéki vasut, úgy az alföldi finmi vasut tisztelt főigazgatóságának, hogy a nevezett kiskorú árvákat szabadjeggel ellátva, Gyuláról Budapestig díj nélkül felszállíttatni sziveskedtek.

Együttal a b-gyulai nőegylet elnöksége tisztelttel felhívja a községek t. cz. előljáróit, és mindazon emberbaráti érzületű honfiakat, és honleányokat, kik a kiskorú cholera árvák sorsa iránt érdeklődéssel és emberbaráti érzülettel viseltetnek, miszerint ha a területükön vagy környezetükben létező kiskorú cholera árváknak a budapesti országos árvaemenházba leendő felvételét ohajtanák, — a szükséges alapszabályok és utasítások iránt a b-gyulai nőegylet elnökségéhez fordulni sziveskedjenek, — a hol is minden tudakozódásaikra a legkészségesebb felvilágosítás fog adadni.

Kelt B.-Gyulán február hó 5-én 1874.

A b-gyulai nőegylet elnöksége.

— **A „Békésmegyei közlöny“** mult vasárnap 1-ső számában szerkesztő urnak újdondása egy a gyulai vendéglősökhöz egészséges ételek kiszolgáltatása végett intézett rendeletre jónak látja gúnyos modorban megjegyzéseket tenni.

Nem veszi rossz néven a t. szerkesztő ur azon jóakaratu figyelmeztetésemet, hogy az ily gúnyos laptöltelékkel sem lapjának, sem önnön magának nem használ, sőt lapjának hitelét is aláassa, a mennyiben a közönség igen hamar meg fog győződni arról, hogy lapja csak szándékos kötőlözökodések terül szolgál.

Hogy pedig ez első esetben is a közönség meggyőződést szerezzen arról, hogy mit támadott meg, alább közlöm a rendeletet szó szerint, a mint az kilett általam bocsátva.

Itéljen felette a nagy közönség, ő előtte meg fogok hajolni.

A rendelet a következő: „**Miután** a tapasztalás igazolja, hogy a vendéglősök és kávécsok, gyakran hamisított, romlott, izetlen élvezhetlen s az egészségre ártalmas étel és italokkal szolgálnak, — melyeknek tetszésük szerint gyakran tulzottan megszábott árát a közönség megfizetni köteles.

A közönség érdekében de különösen a közegészség szempontjából rendeltetik, hogy a vendéglősök és kávécsok egészséges és izletes ételek s italokkal lássák el a közönséget.

E rendelet megnem tartója érzékenyen fog büntettetni.

Végre ezen rendelet minden kávéházi és vendéglői üzletben 10 frtig terjedő pénzbírság terhe alatt nyílt helyen, éttermekben folytonosan ki függesztve tartandó.“

Gyulán september 30-án 1873.

Br. Drechsel Alajos
főkapitány.

— **Egy ritka szép vonást** fel említni és megköszönni elmulaszthatlan kötelességnek tart a b-gyulai nőegylet. Német városban lakó öz. Dundler Györgyné magához fogadta Pirsli Klára 8 éves a járvány által árvaságra jutott leánykát, kit rövid ottléte alatt többszöri betegségebe anyailag gondozott és ápolat, e hó 31-én a himlő áldozatául esett, az egylet cholera árvái részére kezelendő pénzből a neki felajánlott temetési költséget is más szegénynek fentartani kérte.

Gyulán január 31. 1874.

A nőegylet elnöksége.

Orosházi hírek.

— **Népköri bál.** F. hó 1-én volt a második népköri bál Orosházán, — mindkettő összesen 160 frtnál több tiszta jövedelmet hozott a könyvtár javára. — Most az utóbbi bálban egy kis rémület fogta el a közönséget azon felkiáltásokra: „**tűz van!**“ „**szakad a terem!**“ — és nem is volt vak lárma, mert az egyik étteremben földre esett, s összetörtött a petroleumos lámpa s a hatalmas lángokat nehezen lehetett lehűteni s csak a szerelemtől lángoló, a vésznek fittyet hányó sanyarú sors szeszélyekkel szemben edzett bátor lelki ifjuságnak köszönhetni a tűz eloltását.

— **Dalestély.** Január 29-én dalestélyt rendezett az orosházi dalárda. A Mayer szállodának nagy terme zsufolóságig telve volt közönséggel. Ott láthattuk Orosháza intelligentiáját, — ott volt ama osztály, mely majdnem egyedül tényezője Orosháza iparának s kereskedelmének, — ott voltak szép számmal azok, kiknek édes ajkairól oly jól esik hallanunk hazánk ábrándos dalait — ott voltak hölgyeink! — Az előadott 6—8 darab közül leginkább csapatta össze hölgyeink kis kacsoit s többi bírálóink tenyereit a „**Csata dal**“ Kreutzertől „**Vadlászdal**“ Callivodától „**Bordal**“ Nyiznsnyaitól, s egy régi, de jó népdalunk a „**Hej! kikirics, kikirics stb.**“ — Midőn az előadás véget ért 11-kor az asztalok eltávolítottván, ott, hol előbb Mayer jó konyháját dícsérte a falatozó közönség, — negédesen járta kedves csárdásunkat az ifjuság tánczra perdült lába. (Lám viszket neki, s még sem ad bálát).

— **Február 7-én** fog megtartatni a Mayer szállodában az orosházi dalegylet bálja, — melyről, a dalárda egyéb viszonyait is érintve bátor lesznek tudósításomat a t. szerkesztő urnak beküldeni. (szivesen fogadom.)

— **Az „Anker“** 1873-ik év deczember havi üzletkimutatása. — E hóban a társulatnál benyújtott összesen 641 bevallás 1,300267 frt biztosítandó összeggel, és pedig: 378 bevallás 886441 frttal halálesetre, és 263 bevallás 413826 frttal életesetre.

Kiállítva lőn 323 kötvény 707340 frttal halálesetre, és 229 kötvény 366681 frttal életesetre; összesen tehát 552 kötvény 1,074021 forinttal.

A havi bevétel volt 167843 frt haláleseti díj, és 151425 frt betételekben, összesen: 319268 frt.

Ez évben benyújtott 6491 bevallás, 12,638681 frttal, és kiállított 6266 kötvény 11,500901 frttal; ugyan ezen időben bevételt 2,801000 frt; — halálesetekért pedig kifizettetett: 639637 frt.

A társaság működése kezdetétől fogva halálesetekért kifizetett 5,192373 frt, és az 1873-ik tulélesi társulat (Associatio) eredménye 726577 frt volt, mely összeg 732 tag közt aránylagosan telosztatott.

— A gyulai polgári iskola építési alaptökéjéhez február 7-ig a következő ki-sorsolandó tárgyakkal járultak:

423. Topai Vilma két serleg. 424. szobor-mű. 425. Tóth Julesa vadász-táska. 426. Sebők Mariska látogató-jegytartó. 427. lámpa tálcza. 428. Pusztai Adámné aranykertes kép. 429. Góg Mária reggeli főkötő és nyakkendő. 430. Stámucz Mária virágpohár. 431. Silberstein József könyv (III. Napoleon élete). 432. Kozics Pálné czukortartó doboz. 433. Hoffmann Mórné tentatartó. 434. két virág pohár. 435. Sárosi Sámuelné doboz. 436. Major Józsefné czukortartó. 437. gyufatartó. 438. Szentmihályi Lajosné dohány-tartó. 439. színes pohár. 440. színes pohár. 441. Moldovány Ilonka pohár. 442. Gozmán Mari két fogpiszkáló tartó. 443. Lavatka Gizella asztalkendő kötő. 444. Kratochvill Károlyné két virágkosár. 445. Kratochvill Róza szivar és gyufatartó. 446. Kutschera Jakabné szivarhamu tartó. 447. Kutschera Lujza porcellán tentatartó. 448. Kutschera Etelka fogpiszkáló tartó. 449. Kutschera Róza gyufatartó. 450. Kutschera Lila kis ékszer-tartó. 451. Kutschera Teréz látogató-jegytartó kézi munka. 452. Kutschera József több színű irón dobozban. 453. Kozics Lajosné szivar-, óra-, tentatartó egy darab-ban. 454. Sipos Ferenczné dohánytartó. 455. Bercse Lenka reggeli főkötő. 456. két nyakkendő. 457. Csokonai Gyuláné tentatartó.

458. Bandhauer Mariska 2 gyertyatartó. 459. Szabados Istvánné egy gyermek kötött re-ki s két főkötő. 460. Amend Antalné óratartó. 461. Hermann Hugóné két virágpohár. 462. szappantartó. 463. Richter Józsefné vi-rágpohár. 464. czukortartó. 465. kávé csé-sze. 466. tentatartó. 467. szentelt víztartó. 468. Greiner Mariska tálcza. 469. 3 darab csésze. 470. Oppenhauser Józsefné egy lám-pa. 471. egy tentatartó. 472. Kovács Róza Békésről óratartó hévmérővel. 473. ifj. Sán-ta Jánosné 2 könyv diszkötés. 474. Szom-bathelyi Gyuláné hévmérő. 475. Tóth Teréz gyufatartó. 476. Janó Dalma ékszer szekrény. 477. Janó Sándorné 2 virágpohár. 478. Gyur-ko Istvánné színes ivó pohár. 479. Nagy Lina szivar- és gyufatartó 1 darabban. 480. két ezüstözött pohár. 481. Gr. Wenckheim Matild esont álvány. 482. virágtartó. 483. látogató-jegytartó. 484. Székér Etelka kézi munka. 485. Tóth Piroska kötőtáska. 486. gyűrűtartó. 487. Pap Ilonka pénzárca. 488. Pap Mariska óra párna. 489. Pap Gusztó kis pisztoly. 490. ifju Pap Józsefné gyufa-tartó. 491. levélnyomó. 492. szivartárcza, — 4 darab finom szivarral. 493. Winkler Fe-renczné (gyógyszerész) czukortartó. 494. olaj-és ecet tartó. 495. ifju Verner Péterné két virágtartó. 496. Verner Emma színes pohár. 497. Démsz Józsefné czukortartó. 498. ék-szer-tartó. 499. Dobay Jánosné dohánytartó. 500. hamutartó. 501. fogpiszkáló tartó. 502. tolltiszító. 503. porcellán kosár. 504. Kis Etelka török dohánytartó. 505. selyem kézi táská. 506. Kovács Irén Békésről levéltartó kosár. 507. Salczér Nándorné Makóról tenta-tartó. 508. Andrásy Ignáczné dohánytartó. 509. Kozics Lajosné fénykép album. 510. Timári Boreza hamutartó. 511. B. Drechsel Györgyné színes pohár. 512. fedeles tenta-tartó. 513. kisebb tentatartó. 514. Stéger Hermína aranykeretes kép. 515. Bandhauer Györgyné gyufatartó. 516. Sális Sebestényné hamutartó. 517. ékszer-tartó. 518. Hódy La-josné kézi táská. 519. egy nagy színes po-hár. 520. sores stibli. 521. B. Drechsel Alajosné óratartó. 522. gyufatartó. 523. szivar- és gyufatartó hévmérővel. 524. ék-szer-tartó. 525. Placz Rudolfné függő gyöngy-kosár. 526. Sz. Schriffert Katalin házi pa-pues, 527. Sz. Schriffert Mátyásné kostök pipával. 528. Kémery Pálné horgolt ezüsttel hímzett dohányzacskó. 529. Ranek Ignáczné virágkosár. 530. Januskovecz Erzsébet hor-golt ujságtartó. 531. Kottlechner Mari hor-golt gombostű párna. 532. Januskovecz Ró-za fehér lámpatálcza. 533. Ruda Mari vi-rágtálcza. 534. Kémery Etelka piros seiyem erszény. 535. Novotni Marika narancsalaku tüpárna. 536. Kis Judit nadrágtartó. 537. Novotni Róza kötőtáska. 538. Czibula Jolán tüpárna. 539. Ranek Cornél porcellán ten-tatartó. 540. Fábry Mártonné egy lámpa.

Szerkesztői üzenet.

— Vidéki t. munkatársainkat tisztelettel kérjük lehető esetben a kéziratoknak csőtörtök es-tig, vagy legfeljebb pénteken délig beküldésére, — minthogy a lap teljes kiállítása végett kéziratokról már ez időben gondoskodnunk kell, nem tehetve ki magunkat e tekintetben bizonytalanságnak.
— Az orosházi iskolai faügyre vonatkozó levelet jövő számunk hozandja. — Üdvözljük.

Meghívás.

Az I. Gyulavárosi takarékpénztár részvényesei a f. é. február 22-én dél-előtti 10 órakor Gyulán, a takarékpénztár helyiségében tartandó rendes évi közgyűlésre ezennel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

Az igazgatói jelentés a megvizsgált számadások és mérleg tárgyalása és a tiszta jövedelemnek mikénti felosztása.

Az igazgató-választmány és szám-vizsgáló bizottsági tagoknak választás utjáni kiegészítése.

Vége a felmerülendő indítványok tárgyalása.

Kelt Gyulán, febr. 1. 1874.

Janesovics Pál,
elnök.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő
Dobay János.

HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés.

Az I. gyulavárosi takarékpénztár ez időszertinti birtokosai ezennel figyelmeztetnek, hogy a mennyiben névre szóló részvényeket adásvétel, vagy más uton szereztek volna, azokat az alapszabályok értelmében annyival is inkább saját nevükre átiratni el ne mulasszák, mivel ellenkező esetben sem a szelvények kiosztásánál, sem pedig az évi osztalék kiszolgáltatásánál mint nem igazolt tulajdonosok tekintetbe nem fognak vétetni.

Kelt Gyulán, január 20. 1874.

9) Kertay Zsigmond, igazgató.

Egy teljesen felszerelt

BILLIÁRD

minden szükségességekkel — egészen jó karban — ellátva, szabad kézből eladó

Huszka Jánosnál
Gyulán.

7) 3—3

Hirdetés.

Csernus Károly kis-kun-félegyházi születés, 28 éves, gőz-mozdony- (Locombil) felvigyázók számára felsőbb helyen előirt vizsgálatot kielégítő sikerrel letette, ajánlja magát uraságokhoz kovácsnak vagy gép mellé.

Tudakozódhatni Félegyházán levél által

11) 2—2 Csernus Károlynál.

MEZŐ-BERÉNYBEN

egy teljesen jó karban levő

Z O N G O R A

van szabad kézből eladó, a venni szándékozó értekezhet

Haty Károly

városi jegyzővel, mint ki az eladással megbizva van.

Hogy az életbiztosítás üdvös eszméjét a kevésbbé vagyonosok kö-rében is lehetőleg terjessze, a

„H A Z A”

életbiztosító és hitelbank Pesten.

egy új biztosítási módozatot állít fel, melynek lényege a következő:

1. 1200 tagból álló csoportok alakíttatnak.
2. A biztosított egyszer s mindenkorra mint belépti díjt a biztosított összeg 1%-ját fizeti, azonfelül
3. Félévenként a biztosított összeg 1/2%-ját, mint kezelési költséget.
4. Díjakat a biztosított csak akkor fizet, ha csoportjából 1 tag elhal, ezen díjak a biztosított korához és a biztosított összeghez arányosítva, a legelőbbre vannak szabályozva.
5. A felvételi módozat a lehető legegyszerűbb, elegendő a bevallás az orvosilag igazolt egészségi állapot kimutatásával.
6. A biztosított összeg a haláljelentés megtörténte után egy hó mulva kifizetetik.
7. Egy és ugyanazon csoportba előlegesen csak 500, 1000, 1500, vagy 2000 frtot lehet biztosítani, jogában áll azonban mindenkinek magát több csoportban is biztosítani.

Bővebb felvilágosítást nyújt az elhalási csoportra vonatkozó program-munk, melyel a legnagyobb készséggel ingyen szolgálunk központi irodánkban: Deák Ferencz-utca 5. sz., Nagy Ferencz ügynök urnál Gyulán, valamint összes képviselőseinknél.

A „Haza” ezen új biztosítási módozat által kellő biztosíték és szilárd üzletvezetés mellett a biztosítani óhajtonak kiváló előnyöket nyújtván, a t. ez. közönséget számos részvétre hívja fel, meg-jegyezvén, hogy az első csoport már tényleg megalakult, és legközelebb ki is lesz egészítve.

Alkalmos felügyelők előnyös feltételek mellett alkalmaztatnak.

14) 1—14

Utánnyomás nem díjaztatik.

Hárshegyi István

1042. sz. háza

haszonbérbe kiadandó szent György naptól egy vagy több évekre.

Értekezhetni a háztulajdonossal vagy Dobay János könyvnyomdájában.

13) 1—3

Közhirre tétetik, miszerint a békési uradalmi gulyából

1 db. 5 éves és 4 db. 3 éves, tenyésztésre alkalmas bika

eladó, venni szándékozók a békési uradalmi tisztartósnál jelentkezzenek.

8) 3—3

Mező-Berényben

Bonyhai Benjáminnál

2 darab, — eredetileg a gróf D'Orsay féle tehenészet fajtájából származott, saját nevelésű igen

szép sweiczi üszök,

egy-egy évesek illendő áron megvehetők.

12) 2—3